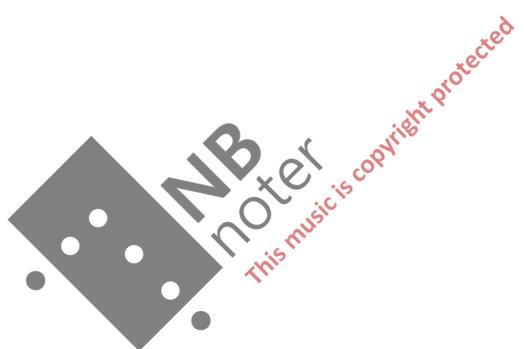

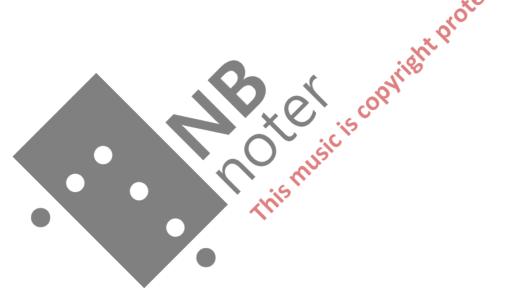
Risto Holopainen

Songen um rallaren

for

sopran med ambolt klarinett i Bb

This music is copyright protected

Songen um rallaren

for
sopran med ambolt
klarinett i Bb

dur. ca 19'

tekst: Kristofer Uppdal
© Risto Holopainen 2006

tinga av Gjertrud Pedersen & Astrid Kalbein

This music is copyright protected

Songen um rallaren

Kristofer Uppdal

Eit gråkvitt morgenland. Den fyrste dagslysning i gråen. Upp der ris menneska. Som i gror or nattvåt jord. Og tek med kvart si sermerkte form. Og stig i ruv. Som blåsvarte kampesteinar på hall. Mot morgenhimlen, han tender sin eld. Svevnstunge. Som uppvaknande dyr. Stirande. I undring, over å ha vortne til.

Det er rallaren
Han stig fram. Or natta. Naken, i sin styrke.
Åleine.
Og i flokkar.
Den mannlege styrke alle stader.
Han er den fridomsbyrge trass.
Han andar einast i full fridom.

Han vandrar fram. Uhorveleg ruvande. Ut av det våte myrker. Og med ein veg av moreldlysing etter. Røysta hans! som fot-dun. Sprakande. Lik eldgneisting frå hæl-jarn.
Det kling. Ikkje berre i og inni orda. Men i millom dei òg. Og rekk ikkje ord fram, talar rørslur. Endå betre. Frå levra og sjela.

Rallaren!
Uversdyret, ein stryk over pelsen! Ei spraking av blåe eldhår.
Hard og usårande. Sjølve grunnfjellet!
Og utanfor lagnads-vondt. Ingen ting kan nå han.
Men hudsår, lik eit barn, mot minste urett. Um ikkje større enn i knepping på nasa.
Og ris då. I storkatt-sprang. Fram.
Og tvingar då større styrke enn han sjølv, i kne.

Alltid på vandring.
Frå arbeid til arbeid.
Og inn i millom gjerandslaus.
Spelar då kort. Og vinn. Og tapar. Og høgste innsats: Alt hans.

I fylgjet med han: Spaninga. Lik ein storm.
Til han sjølv blir ein storm.
Som noko lausrive av grunnfjellet rusar han fram.
Ein senut lekam. Og tek herdsle etter herdsle. Til blåe stålglansen er der. Og det dirrande syng or stålet.
Sjukdom og slikt går lange umvegar. Torer ikkje gjeva seg i bask med han.

Men endå noko av grunnfjellet, rokkest det òg for ei jordskjepling.
Og då må rallaren òg til.
Og i ulukkehendingar ryk no og då ein ralla.
Og arven etter, er det tome rom.
Ei kongeleg gavé til den nye ralla.
Beinveges kjem han sendande or natta. Og inn i det tome rom.

Alt nytt! Han ét det. Grådig. Or lause lufta. Blir ivrig og steintyggjande munnrapp, i kvar snøgg-glytt mot politiske rørslur.

Der skulle han òg vore.

Kwart brotstykke frå tida utum, han tek det upp, og med seg. Lik oskeladden.

Og det lyfter hugen.

Gjer han til eit lallande barn. Det ber han, inn gjennom eventyret.

Grunnfjellstyrken: Hans gud!

Han seier til han, han maktar alt, berre han byrjar.

Og no diktar og syng han. Um kjærleik. Og sorg. Og um slikt slag han veit lite um. Men som han anar.

I same tungstrykande rytme, som han sjølv.

Uroa! Alltid i fotefaret hans, ho. Og sender han fram. Fram og tilbake. Og tilside. Ein kvervilstorm all stad. Han knallar og går.

I dagar.

Og i næter.

Og blir ikkje sårføtt. Berre noko lettar på foten. Som har han eld under.

Til han då sovnar i snødriven.

Og etter ein snork svevn, på han igjen: Å knalla og gå.

I arbeid att.

Arbeid og kortspel.

Og eting: for mange vikur i svolt.

Og slåsting. Rallar mot rallar. Det blir, som når dyr slæst. For slåstinga skuld.

Etterpå vaskar dei såra til kvarandre. Kjælande ømt.

Og kjærlege mot kvarandre. Lik syskin: Å sova i same seng.

Rallaren stigar fram rallarvegen.

Han får med kvart kjensla av ha alle i mot seg.

Og som den han er: Reinspika kar. Og ærleg til siste slant, -- legg han straks upp like høg sats. Som ved kortspelbordet, når ein byd over.

Han vågar seg sjølv. *Ein* i mot alle.

Og alle mot han.

Hans hender mot alle dei andre. Og alle dei andre sine mot hans.

Det er ærleg spel, ein rallar verdig.

På ferda si fram, han byggjer landet. Bryt ut fjell. Legg Stein til Stein. Murar, hus og byar.

Og ferdig, han gled seg. Eit arbeid storleg godt.

Men i gleda går det han ille.

På avvegar kjem han i byen han sjølv bygde.

For jotunkraftene! So store, dei kan ikkje kvile. Må gjera arbeid.

Og ikkje meir å byggje, jotunkraftene lagar seg yrke. Og byrjar å øyde.

Til dei sprengjer seg rom til utgang. Til i jotun-fridom å skapa og byggje vidar.

Vidt er landet.

Og dagsreiser millom bygdelag.

Her:

Eit arbeid for krefter som rallaren.

Straks han byrjar å draga saman det vidsveimde land -- som den gud han er.

Bygdene flyt han nærrar. Dreg ut jarnvegar, frå landsende til annan.

Ein lysande kinglhev. Og han i veven. Spinnande nye trådar, ut og ut.

Ferdig, han gled seg. Eit arbeid verdig ein kar som han.

Og er han heppen, lurer han seg sjølv til tjuv-åke ein stubb. På jarnvegen han sjølv bygde. Men blir hivd av.

Og hekta, for påfunnet.

For ein skapar skal skapa, og ikkje kvile på det han har skapt.

Det kan *dei*, som ikkje er føre til skapa.

Alltid skapar han. Nytt og nytt.

Eit liv i diktande bygg.

Frå morgen til natt.

Og natt som dag.

I sin gang gjennom landet, sår han fabrikkar. Rister dei frå seg.

Fabrikkar til å spinne og veva klæde. Til å verme menneska. Og til å gjera dei vene for augo.

Etter ferdig arbeid, til glede for skaparen, burt frå det heile tråvar rallaren sjølv. Halvnaken. Og kanskje noko kulsen, sveitt som han vart i slik strid tørn. Og skræmande fæl, etter hard økt.

Men so kongeleg raus han går frå alt.

Kva verd har det skapte for han som skapar alt? Sjølv er han like mykje. Og meir enn so.

Verde har det berre for dei som ikkje kan skapa.

Kvar han er frå?

Frå den gråblå morgenverd, ho i uppvakning og byring med noko svart ruvande upp: nye menneske, byggjande si eiga verd. Sjølve noko av den nye verda.

Og byggjande seg sjølv.

Som elva ho här havet, fløymer ho framleis der ho fløynde.

So med rallaren òg.

Han bli burte i mythe-himlen.

Men ein veg etter han. Av nye som er han. I all framtid.

Songen um Pallaren

Risto Halopainen
2006

$$! = 96$$

A handwritten musical score for clarinet in B-flat major. The key signature is one sharp. The time signature is 6/4. The dynamic is marked as pp (pianissimo). The score consists of two staves of music, each with six measures. Measure 1 starts with a half note followed by a quarter note. Measure 2 starts with a quarter note followed by a half note. Measure 3 starts with a half note followed by a quarter note. Measure 4 starts with a quarter note followed by a half note. Measure 5 starts with a half note followed by a quarter note. Measure 6 starts with a half note followed by a quarter note.

A handwritten musical score for 'Natt-vit' on four-line staves. The key signature is G major (one sharp). The time signature changes throughout: 2/4, 3/4, 1/4, 4/4, 4/4, 2/4, and 3/4. The lyrics are written below the notes. Dynamic markings include 'p cresc.' and a dash. The score consists of two systems of music.

Natt-vit joed bla-svar-te kam-pe steinar upp-vak-nande dyr

6

rit.

ambolt

cresc.

p cresc.

$\text{d} = 80$

$\text{J} = 80$

stirrende i und-ring over å ha vant-ne til Det er

11

This image shows a handwritten musical score for 'Hallelujah' by Leonard Cohen. The score consists of two staves. The top staff uses a soprano C-clef and a common time signature, with a dynamic instruction 'f' above the first measure. The bottom staff uses a bass F-clef and a common time signature. The lyrics 'rall-' and 'ar-' are written under the first two measures of the top staff, and 'en.' is written under the third measure. The lyrics 'Han' and 'stig' are written under the first two measures of the bottom staff, and 'fram' is written under the third measure. The lyrics 'or' and 'natt-' are written under the first two measures of the top staff, and a dynamic instruction 'fp' is written under the third measure. The score includes various note heads, stems, and rests.

A handwritten musical score for piano, page 17, featuring four measures of music. The key signature is B-flat major (two flats). Measure 7 starts with a forte dynamic (f) and ends with a fermata over the bass note. Measure 8 begins with a piano dynamic (p). Measure 9 consists of a single eighth-note rest. Measure 10 concludes with a fermata over the bass note.

A handwritten musical score page. The tempo is indicated as $\text{d}=72$ and dynamic as mf . The lyrics "full fri-dom. Han vandrar fram. u-horveleg ru-vande" are written below the notes. Measure 58 starts with a 7/8 time signature, followed by a 5/4 time signature. The music includes various note heads and rests, with a fermata over the 5/4 measure.

A handwritten musical score page. The dynamic is p and the instruction is "ritenuto -". The lyrics "ut av det vä-te myr-ker Og med ein veg av moreldalysning etter." are written below the notes. Measure 64 starts with a 7/8 time signature, followed by a 3/4 time signature. The music includes various note heads and rests, with a fermata over the 3/4 measure.

A handwritten musical score page. The dynamic is f and the instruction is p . The lyrics "Röysta haw! som fot-dun. Sprakande. Lik eld-qneistung frå hael-jarn." are written below the notes. Measure 68 starts with a 2/4 time signature, followed by a 3/4 time signature. The music includes various note heads and rests, with a fermata over the 3/4 measure.

A handwritten musical score page. The dynamic is f and the instruction is mp . The lyrics "Det kling ikkje berre i og inn-i orda. Men imillon dei òg. og" are written below the notes. Measure 74 starts with a 7/8 time signature, followed by a 5/8 time signature. The music includes various note heads and rests, with a fermata over the 5/8 measure.

68

rekke ikkje ord fram talar rørslur. Rallar-en! Uvaers-dyret. Hard og u-

80

Sær-an-de. Sjøl-ve grumfiellet. Og ut-an-for lag-naus-vondt. Men hund-sar lik eit barn mot

85

minste u-rett. Umikkje større enn i knapping på nasa. Og ris di stor-kutt-sprung fram. Og

91

J=80 f dim. ...

tringardå større styr- ke en han sjølv, i kne All- tid

96

p vandring. Fra arbeid til ar-beid. Og inn- i mill-

101

A handwritten musical score for a single melodic line. The music is written on a single staff with a common time signature. The key signature is not explicitly shown but includes a sharp sign (F#) and a flat sign (B-flat). The melody consists of eighth and sixteenth note patterns. The vocal line is accompanied by a piano part, indicated by a treble clef and a bass clef. The lyrics are written below the staff: "Om gjev andslaus. Speler då kort og vinn. Og ta-par. Og". The score includes dynamic markings: *mf*, *f*, and *mf*. The tempo is marked as *Adagio*.

A handwritten musical score page for string quartet. The page shows measures 1 through 10. Measure 1 starts with a bass clef, followed by a whole rest. Measures 2 and 3 begin with a forte dynamic (f) and a piano dynamic (p) respectively, separated by a double bar line. Measures 4 through 10 show various rhythmic patterns and dynamics, including a decrescendo (mf) and a crescendo (mf).

f
 mf
 J=72 p
 heq- te inn-sæts: alt
 hans.
 I fylgiet med han

A handwritten musical score for string quartet. The score consists of two systems of music. The first system starts with a treble clef, a key signature of one sharp, and a time signature of common time (indicated by '1'). The measure numbers 72 and 73 are written above the staff. The second system begins with a bass clef, a key signature of one sharp, and a time signature of common time (indicated by '1'). Measure 74 is indicated above the staff. The notation includes various note heads, stems, and rests, typical of a string quartet score.

Spaninga. Like ein storm, til han sjølv blir ein storm. *Spaninga*保护中

This block contains the handwritten musical score for page 126, measures 1 through 3. The score is on four staves, each with a key signature of one sharp (F#) and a time signature of common time (4/4). Measure 1 starts with a bass note followed by a series of eighth and sixteenth notes. Measure 2 begins with a bass note and continues with a series of eighth and sixteenth notes. Measure 3 starts with a bass note and concludes with a bass note. Various dynamics like *mf* and *p* are indicated, along with performance instructions such as 'This music is copyright' and 'noter'. Measure numbers 1, 2, and 3 are written above the staff lines.

Handwritten musical score for orchestra, page 131, measures 1-10. The score includes two staves: a soprano staff and a bassoon staff. The soprano staff uses a treble clef, a key signature of one sharp, and common time. The bassoon staff uses a bass clef, a key signature of one sharp, and common time. The vocal line includes lyrics in Norwegian: "fram. Ein senut lekam. Og tek herdslæ etter herdslæ til blæ stål-glausen er der." Measure 1 starts with a forte dynamic. Measure 2 begins with a melodic line starting on B. Measures 3-4 show a rhythmic pattern of eighth and sixteenth notes. Measures 5-6 continue the melodic line with eighth and sixteenth notes. Measures 7-8 show a rhythmic pattern of eighth and sixteenth notes. Measures 9-10 continue the melodic line with eighth and sixteenth notes. The bassoon staff follows the soprano staff's dynamics and key changes.

ff
mf
 2 3 4 | 3 4
 Og det dirrande syng or stål-et.
 Sjukdom og slikt går lange umvegar.
pp (senza misura)
 7

ambolt

Tører ikkje gjeva seg i båsk med han. Men en- di no-ko av grunn-fiel-

140

mf

et rokk- est det øg for ei jordskippling og da må

146

rallar-en øg til. og i u- lukk-e-hand- ing-ar ryk no

155

og då ein rallar. og arv-en ett- er, er det

164

NB
Tess music is copyright protected

172

tom-e rom. Ei kong-e- leg gå- ve til den ny-e

173

174

rall-ar bein- veges kjem han sendunde or natt-a og

182

NB
noter
This music is copyright protected

inn i det tome røye.

Alt nytt! Han ét det.

190

Grå-dig. dr lau-se lufta. Blir iwig og steintyggjande munn-rapp i kvar

195

199

Hans gud! Han seier til han han maktar alt berre han býr— jar. Og no

Handwritten musical score page 204, measures 11-12. The score is in 2/4 time, treble clef, and E major. Measure 11 starts with a forte dynamic (ff) and ends with a piano dynamic (p). Measure 12 begins with a piano dynamic (p).

A musical score for a voice and piano. The vocal line starts with a melodic line in G major, followed by lyrics in Norwegian. The piano accompaniment features a rhythmic pattern of eighth and sixteenth notes. Measure numbers 1-10 are indicated above the staff. The vocal part includes dynamic markings like 'mf' and 'p', and performance instructions like 'ht selected' and '3'. The lyrics describe a speaker who writes poems and sings them, expressing love and sorrow, and notes that the singer has little time for it.

Handwritten musical score for bassoon, page 211, measures 1-7. The score includes dynamic markings (mf, f), performance instructions (slurs, grace notes, slurs), and a tempo marking (P). A large red watermark "This music is copyrighted" is overlaid across the page.

A handwritten musical score for piano. The score consists of two staves. The top staff starts with a dynamic of f , followed by a fermata over a measure. The tempo is indicated as $\frac{1}{2} = 8$. The bottom staff begins with a dynamic of pp , followed by a forte dynamic (f) enclosed in a box. This dynamic is sustained through the first measure of the bottom staff. The score continues with a measure of $\frac{2}{3}$ time, indicated by a circled '2' over a circled '3'. The key signature changes to F# major (one sharp). The score concludes with a measure of $\frac{4}{4}$ time, indicated by a circled '4'. The page number '27' is written vertically on the left side of the top staff.

A handwritten musical score for string bass. The score consists of two staves. The first staff begins with a clef, a key signature of one sharp, and a tempo marking of 222. It features a sixteenth-note pattern with grace notes and slurs. The second staff begins with a clef, a key signature of one sharp, and a tempo marking of 223. It contains eighth-note patterns with grace notes and slurs.

I
dag-ur   og i   næt-er.   Og   blin   ikke   sår-føtt.

232

Handwritten musical score for 'Berre hø-kø lett-ar' in G major. The score consists of two staves. The first staff starts with a treble clef, a key signature of one sharp, and a common time signature. It contains lyrics: 'Berre hø-kø lett-ar på fot-en som har han ald under. Til han'. The second staff continues the melody. Performance instructions include dynamics like 'p' (piano), 'sfz' (sfz), and 'sf' (sf). A large red watermark 'N.B. notes' and 'This music is copyright protected' is overlaid across the middle of the page.

di sov-nar i suft-driv-an. Oj ett-er ein snork svun:
 247 *sfor* *mf*

252

(acc) - - - $\text{♩} = 80$

Og eting for mange vikur i svolt. Og slætting. Rallar mot rallar. Det blir, som nis dyp slæst, før

64

più mosso *mf* *d = ca 70*

glästinga skuld. Efter-på vasker dei sára til kvar-and-re. Lik sys-kin: Å

270

so ve i same seng. Rall. ar-en stig- ar fram rull-ar-veg-en.

flan får med kvarst kjevslu av ha all-e i mot seg Og som den han er:

281 *sfor* *sfor* *mf* *mp*

p *mp*

Rein-spi-ku kar. Og aer-leg til sist-te slaut legg han straks upp li-ke

284 *p* *f* *p*

p *mf* *f* *(J = ca 135)*

høg sets. Som ved kortspelbordet når ein byd ov-er. Han vög-ar

287 *mf* *p* *mf* *f* *p*

poco rit. *J = 84*

seg sjølv. Ein i-mot all-e. Og all-e mot han.

291 *p* *f*

poco ritenuto ad lib. *mf* *sfor*

Hans hen-der mot alle dei and-rc. Og alle dei andre sine mot

297 *mf* *f* *mf*

rit. - - - - - (à tempo) $\text{J}=84$
 hans. Det er ær-ley spel, ein rallaar verdig.
 302 $f = p$ $f \frac{3}{8}$

$\text{P} \quad \text{f} \quad \text{P} \quad \text{P} \quad \text{P} \quad \text{P}$
 308 $f \quad p \quad f \quad p \quad f \quad p$
 han bygger landet. Bryt ut fiell. Legg Stein til stein. Mur-ar

$\text{mf} \quad \text{mf} \quad \text{mf} \quad \text{mf}$
 314 $f \quad p \quad f \quad p$
 hus og by- ar. Og ferdig, han gled seg. Eit arbeid stor-leg gjort.
 320 f

$\text{mf} \quad \text{mf} \quad \text{mf}$
 $\text{J}=60$
 Men i glede går det han ill- e. Få avreger kjem han by-en han sjølv bygde
 326 $f \quad p$

mp

for jo-tunkraftene!

so store, dei kan ikkje kvile.

331

p gliss

må gjera ar-beid.

og ikkje meir å byggje, jotunkraftene laug seg

336

yr-ke og byrjar å øy-de.

Til dei sprengjer seg rom til ut-gang.

341

NB
noter
This music is copyright protected

$\text{J} = 80$

ambolt

Til i jo-tun-fri-dom på ska-pa og bygg-je vidar

Vidt er

347

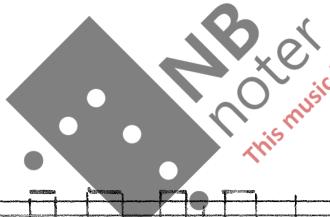
land- et   cg   daysreiser   mill. om   bugg-deburg. Her:

mp

Eit ar-beid for kraf-ter som ralt-ap-eu.

360

361

This

111
 8 | P   straks han byr-jer & dra-ga sa-man det vild-svende land
 2 4 - | 6 7 b 6 b 6 . p | b p . 2 7
 som den gud han er

365
 8 | PP   3
 2 4 7 b 6 b 6 p . p

370

bygdene flyt han nær- ar.
 Dreg ut jarn-veg-er fra landsende til

P f
 annan. Ein ly-san-ole kingel-rev. Og han i ver-
 375 f f

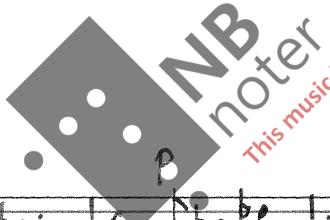
P mf P gloss
 spinnande ny-e trödar ut og ut. Fer-dig han gled seg.
 382 sfz P

ritenito - - - - - seuza misura
 Eit ar-beid verdigein kar som han
 389 Mf $\text{Og er han heppen, lurar han seg}$
 $\text{sjølv til tjuvåke ein stubb. P;}$
 $\text{jamvegen han sjølv bygde.}$

seuza misura $\text{d}=96$ mp
 Men blir hind av. For ein skap-ar skal skapa, og ikkje kri-le på
 Og hekta, for pifunnet.
 393 P

det han har skapt. Det kan dei, som ikk-je er fø-re til
 399

dikt-an-de bygg.
 i sin gang gicuom lan-det
 sår han fabrikke-er

This

Ris-ter dei fra seg. Fabrikkar til å spinne og veva klede

419

stz

til å ver- me mennek- a   og   til å gje ra dei

425

stz

mf

ver-ne for au-go. EH-er ferdig ar-beid, til gle-de for skap-er-en

431 *mf*

burt frø det hei-le tra-var rall-ar-en sjølv.

437

poco piu mosso
 $\text{d} = 80$

f

Kva verul har det skap-te for han som

442 *f* 5

This music is copyright protected

skap-ar alt? Sjølv er han li-ke myk-ic

446 *mf* 6 8^{sfz} 5

4:3

P $\text{J} = 72$ *mf*

og meir enn so. Ver-de har det berr-e for dei som

451 *P* *mf* *P* 5 *Mf* *f*

$\text{J} = \text{ca} 132$

ibbie kan ska-pa

457

462

NB
noter
This music is copyright protected

466

$\text{J} = 66$

Kva han er frå?

Fra den grü-bla Mor-qan-verd, ho i

471

18

Handwritten musical score for voice and piano. The vocal line consists of lyrics in Norwegian and musical notation. The piano part includes dynamic markings like *sfz* and *p*. The lyrics are:

 upprakning og byrj-ing   med noko svart   ru-van-de upp: ny-e menneske

Handwritten musical score for voice and piano. The vocal line continues with lyrics in Norwegian. The piano part includes dynamics *mf*, *p*, and *mf*. The lyrics are:

 byggjande si eiga verd. Sjølv-re noko av den ny-e ver- da og byggjande seg

NB
 noter
This music is copyright protected

Handwritten musical score for voice and piano. The vocal line includes lyrics "Sjølv. Som elva ho når ha-ret" and "fløy-mer ho". The piano part includes dynamics *mf* and *p*. The lyrics are:

 Sjølv. Som elva ho når ha-ret   fløy-mer ho

Handwritten musical score for voice and piano. The vocal line includes lyrics "fram-leis der ho fløym-de." and "So med rall. ar-en". The piano part includes dynamics *mf* and *p*. The lyrics are:

 fram-leis der ho fløym-de.   So med rall. ar-en

p $\text{J}=72$ mf

 495   Han blir bur-te i mythe-himlen.   Men ein

 mf

mp

 veg etter han.   Av ny-e som cr han.   I all fram-tid

 500   p <><><><>

This music is copyright protected

Oslo 19 september 2006

